

Uchwała Nr S.O.VIII .420.4.2023
Składu Orzekającego
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie
z dnia 5 maja 2023 r.

w sprawie opinii dotyczącej zdolności spłaty przez Gminę Miasta Tarnowa kredytów długoterminowych oraz wykupu obligacji komunalnych.

Działając na podstawie art. 13 pkt 1 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) - Skład Orzekający Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie w osobach:

Przewodnicząca: Krupa-Różańska Patrycja
Członkowie: Augustynowicz-Skruch Katarzyna
Kotaś Irena

postanowił wydać:

pozytywną – z uwagami opinię

- 1) o możliwości spłaty przez Gminę Miasta Tarnowa kredytów w latach 2029-2037 planowanych do zaciągnięcia w 2023 r. w wysokości 67.600.000,00 zł,
- 2) o możliwości wykupu w latach 2030 – 2037 obligacji komunalnych planowanych do emisji przez Gminę Miasta Tarnowa w 2023 r. w wysokości 23.370.000,00 zł.

U Z A S A D N I E N I E

W dniu 7 kwietnia 2023 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie wpłynął wniosek Prezydenta Miasta Tarnowa, znak: RBM.271.1.2023 z dnia 6 kwietnia 2023 r. o wydanie opinii o możliwości spłaty kredytów i wykupu obligacji, tj. długu jaki Gmina Miasta Tarnowa zamierza zaciągnąć w 2023 r. na sfinansowanie planowanego deficytu oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Wniosek uzupełniony został pismem znak: RBM.271.2.2023 z dnia 26 kwietnia 2023 r.

Opinia w sprawie spłaty kredytów z pkt 1 sentencji niniejszej uchwały oraz wykupu obligacji z pkt 2 została wydana na podstawie danych wynikających z przedłożonego wniosku oraz uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie, tj.:

- 1) uchwały budżetowej Gminy Miasta Tarnowa na rok 2023 NR LXXIX/743/2022 z dnia 29 grudnia 2022 r. i uchwały ją zmieniającej, tj. uchwały NR LXXXIII/785/2023 z dnia 30 marca 2023 r.,
- 2) uchwały NR LXXXIII/784/2023 z dnia 30 marca 2023 r. zmieniającej uchwałę w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Miasta Tarnowa na lata 2023-2037,
- 3) uchwały NR LXXXIII/786/2023 z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie emisji obligacji komunalnych Gminy Miasta Tarnowa oraz zasad ich zbywania, nabycia i wykupu przez Prezydenta Miasta Tarnowa,
- 4) uchwały NR LXXXIV/798/2023 z dnia 27 kwietnia 2023 r., zmieniającej uchwałę w sprawie emisji obligacji komunalnych Gminy Miasta Tarnowa oraz zasad ich zbywania, nabycia i wykupu przez Prezydenta Miasta Tarnowa.

Mając powyższe na uwadze, Skład Orzekający stwierdza co następuje: Rada Miejska w Tarnowie w budżecie roku 2023 zaplanowała przychody zwrotne łącznie w wysokości 90.970.000,00 zł, w tym z tytułu kredytów i pożyczek na łączną kwotę 67.600.000,00 zł oraz z tytułu emisji obligacji komunalnych na kwotę 23.370.000,00 zł. W uchwale budżetowej Gminy Miasta Tarnowa na 2023 r. Rada Miejska określa stosowne limity zobowiązań, zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz.1634 z późn. zm.). Rada Miejska upoważniła również Prezydenta Miasta Tarnowa do zaciągania zobowiązań w kwotach określonych limitów, tj. do kwoty przychodów dłużnych.

Splata kredytu przewidziana jest w latach 2029-2037 natomiast wykup obligacji przewidziany jest w latach 2030-2037. Źródłem spłaty powyższych zobowiązań będą dochody własne Gminy Miasta Tarnowa. Z zaplanowanych do spłaty kredytów wyłączono w 2029 r. kwotę 1.000.000,00 zł. Wyłączenie dotyczy długu zaciągniętego w związku z realizacją zadań z udziałem środków Unii Europejskiej.

Z prognozy kwoty długu Gminy Miasta Tarnowa, stanowiącej element wieloletniej prognozy finansowej wynika, że zadłużenie na koniec roku 2023 wyniesie 510.507.824,20 zł. Prognoza zakłada zaciągnięcie długu również w latach 2024-2025 łącznie w wysokości 38.025.508,66 zł.

Wg ostatniego sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, zadłużenie Gminy Miasta Tarnowa na koniec I kwartału 2023 r. wynosiło 456.606.779,30 zł, w tym zobowiązania wymagalne 4.731,75 zł.

Z aktualnej na dzień wydawania niniejszej opinii wieloletniej prognozy finansowej wynika, że najwyższy poziom zadłużenia wystąpi na koniec 2023 r., Wydatki na obsługę całości długu (już zaciągniętego i planowanego do zaciągnięcia) zaplanowane w całym okresie obowiązywania wieloletniej prognozy finansowej stanowią kwotę 223.783.995,34 zł.

Najistotniejszy aspekt analizy przy wydaniu niniejszej opinii stanowią parametry niezbędne do oceny zachowania ustawowych wymogów związanych z możliwością uchwalenia budżetu, tj. wymogu z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych i wskaźnika spłaty zobowiązań z art. 243 ww. ustawy.

Zgodnie z wieloletnią prognozą finansową zapewniono przestrzeganie przepisów ustawy dotyczących uchwalania budżetów w następnych latach, określonych w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, z tym, że w roku 2023 reguła ta będzie zachowana z uwzględnieniem przepisu art. 6 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r., poz. 1964). Skład Orzekający zwraca uwagę, iż w roku 2023 różnica między dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi (deficyt operacyjny) wynosi 58.478.219,24 zł i to przy założeniu realizacji budżetu roku 2023 w prognozowanych wielkościach. W porównaniu do powyższego, w latach 2024-2037 planuje się nadwyżkę operacyjną, która z kolei kształtuje się od kwoty 57.666.912,84 zł do kwoty 188.700.000,00 zł. Uzyskanie zaplanowanych nadwyżek obarczone jest dużym ryzykiem. Powyższe przekłada się jednocześnie na kształtowanie się wskaźnika jednorocznego, który ma również bezpośredni wpływ na relację z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Skład Orzekający podkreśla, iż wynik operacyjny (odpowiednio nadwyżka operacyjna lub deficyt operacyjny) to najbardziej syntetyczna ocena kondycji finansowej samorządu, jego potencjału inwestycyjnego oraz zdolności kredytowej. Informuje ona jakimi środkami dysponuje

jednostka po pokryciu najbardziej podstawowych potrzeb bieżących. Zdaniem Składu Orzekającego warunkiem osiągnięcia przez Gminę Miasta Tarnowa nadwyżek operacyjnych w latach objętych wieloletnią prognozą finansową jest realizacja budżetu w zaplanowanych wielkościach, dlatego istotne znaczenie ma prowadzenie takiej polityki finansowej jednostki, aby planowane wielkości budżetu były możliwe do zrealizowania.

Analizując wskaźniki spłaty długu Gminy Miasta Tarnowa, określone wzorem matematycznym z art. 243 ustawy o finansach publicznych, z uwzględnieniem art. 9 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 2500 z późn. zm.), stwierdzono niezachowanie w latach 2023-2025 relacji określonej w przepisach jw. Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ww. ustawy (rubr. 8.1) wskazuje wyższą wartość od dopuszczalnego limitu spłaty zobowiązań, określonego po prawej stronie nierówności we wzorze jw. (rubr. 8.3.1). Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw, relacja ograniczająca wysokość spłaty zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, może być niezachowana w latach 2023-2025 w przypadku, gdy prognozowana łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec danego roku nie przekroczy 100% planowanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ww. ustawy, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego. Skład Orzekający stwierdza, że w latach 2023-2025 łączna kwota długu na koniec danego roku stanowi odpowiednio: 77,94 %, 60,87 % i 58,43 % wyżej wskazanych parametrów.

W ocenie Składu Orzekającego, niezbędna jest bieżąca analiza sytuacji finansowej Gminy Miasta Tarnowa. Niewykonanie zaplanowanych dochodów przy konieczności poniesienia wyższych wydatków od zaplanowanych może spowodować niespełnienie wymogów ustawowych dotyczących możliwości spłaty długu.

Przy wykonywaniu budżetu należy wziąć pod uwagę nie tylko ograniczenia prawne dotyczące spłaty długu ale także konieczność zachowania płynności finansowej, zapewniającej realizację obowiązkowych zadań.

Przyjmując założenie, że realizacja budżetów w kolejnych latach będzie przebiegać zgodnie z wieloletnią prognozą finansową, biorąc pod uwagę obowiązujące regulacje dotyczące limitów spłaty długu jednostki samorządu terytorialnego, kierując się kryterium legalności, Skład Orzekający postanowił jak we wstępie.

POUCZENIE

Stosownie do postanowień art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, od niniejszej opinii przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej uchwały.

PRZEWODNICZĄCA
SKŁADU ORZEKAJĄCEGO

Patrycja Krupa-Różańska